

Checklist "Vogels van het Oosterpark"

Hieronder volgt een opsomming van alle ooit in het Oosterpark waargenomen soorten, waaronder de broed- en de niet-broedvogels. De checklist is gebaseerd op de soortenlijsten van genoemde waarnemers. AVN staat voor Amsterdams VogelNet, de elektronische nieuwsgroep van de Vogelwerkgroep Amsterdam. Losse waarnemingen zijn waarnemingen gedaan buiten genoemde periodes. Bij deze waarnemingen staat de desbetreffende waarnemer vermeld.

Soorten die slechts met één kruisje op de checklist staan, zijn niet per definitie slechts éénmaal waargenomen. Het is mogelijk dat er in één periode meerdere waarnemingen gedaan, omdat de soort toen talrijker was dan in periodes daarvoor of daarna. Swart noemt bijvoorbeeld slechts één waarneming van Kuifeend en Sperwer, terwijl deze soorten tegenwoordig in elke maand van het jaar in het park gezien kunnen worden.

Het kan zijn dat er van één soort meerdere waarnemingen zijn gedaan in het park, maar dat ze plaatsvonden buiten de periodes die in deze checklist worden genoemd. Zelf zag ik Appelvink en Zwarte Roodstaart in het park. Deze soorten staan niet op de lijst AVN/Louwe Kooijmans, omdat ik de waarnemingen deed in 1994. Deze lijst begint immers pas in het najaar van 1995.

Een checklist is natuurlijk nooit compleet. In mei 2003, kort na het voltooien van dit artikel ziet Martijn Voorvelt een nieuwe Oosterparksoort: de Rietzanger.



Pijlstaart x Wilde Eend: 1 januari 1998. Een adult vrouwtje
Pijlstaart was aanwezig op 11 januari 2002



Grote Zaagbek: enige waarneming; februari 1996

Soort	Quené <i>najaar 1909 - oktober 1910</i>	Beerens/ Hogeboom 1946	Swart et al. <i>tot 1 mei 1960</i>	Groenveld & Brandjes <i>voorjaar 1995</i>	AVN/ Louwe Kooijmans <i>najaar 1995 - maart 2003</i>	Losse waarnemingen
<input type="checkbox"/> 1. Dodaars			X			
<input type="checkbox"/> 2. Fuut					X	
<input type="checkbox"/> 3. Aalscholver			X	X	X	
<input type="checkbox"/> 4. Blauwe Reiger		X	X	X	X	
<input type="checkbox"/> 5. Kwak					X	
<input type="checkbox"/> 6. Lepelaar			X		X	
<input type="checkbox"/> 7. Ooievaar			X		X	
<input type="checkbox"/> 8. Knobbelzwaan					X	
<input type="checkbox"/> 9. Grauwe Gans					X	
<input type="checkbox"/> 10. Toendrarietgans					X	
<input type="checkbox"/> 11. Kogans					X	
<input type="checkbox"/> 12. Brandgans					X	
<input type="checkbox"/> 13. Wilde Eend		X	X	X	X	
<input type="checkbox"/> 14. Krakeend					X	
<input type="checkbox"/> 15. Wintertaling						19 febr. 1994
<input type="checkbox"/> 16. Pijlstaart					X	
<input type="checkbox"/> 17. Slobeend			X		X	
<input type="checkbox"/> 18. Kuifeend			X		X	
<input type="checkbox"/> 19. Tafeleend					X	
<input type="checkbox"/> 20. Toppereend			X			
<input type="checkbox"/> 21. Grote Zaagbek					X	
<input type="checkbox"/> 22. Sperwer		X	X	X	X	
<input type="checkbox"/> 23. Havik					X	
<input type="checkbox"/> 24. Buizerd			X	X	X	
<input type="checkbox"/> 25. Boomvalk			X		X	
<input type="checkbox"/> 26. Torenvalk		X	X		X	
<input type="checkbox"/> 27. Slechtvalk				X		
<input type="checkbox"/> 28. Waterhoen		X	X	X	X	
<input type="checkbox"/> 29. Meerkoet			X	X	X	
<input type="checkbox"/> 30. Kievit			X	X	X	
<input type="checkbox"/> 31. Wulp			X			
<input type="checkbox"/> 32. Oeverloper			X			
<input type="checkbox"/> 33. Tureluur			X			
<input type="checkbox"/> 34. Watersnip			X			
<input type="checkbox"/> 35. Houtsnip			X		X	
<input type="checkbox"/> 36. Kokmeeuw		X	X	X	X	
<input type="checkbox"/> 37. Zilvermeeuw			X	X	X	
<input type="checkbox"/> 38. Pontische Meeuw					X	
<input type="checkbox"/> 39. Kleine Mantelmeeuw					X	
<input type="checkbox"/> 40. Grote Mantelmeeuw			X		X	
<input type="checkbox"/> 41. Stormmeeuw			X		X	
<input type="checkbox"/> 42. Drieteenmeeuw						7 februari 1984
<input type="checkbox"/> 43. Grote Stern			X			
<input type="checkbox"/> 44. Visdief			X	X	X	
<input type="checkbox"/> 45. Houtduif	X	X	X	X	X	
<input type="checkbox"/> 46. Holenduif			X	X	X	
<input type="checkbox"/> 47. Turkse Tortel				X	X	
<input type="checkbox"/> 48. Koekoek			X		X	
<input type="checkbox"/> 49. Kerkuil			X			
<input type="checkbox"/> 50. Bosuil			X			
<input type="checkbox"/> 51. Ransuil			X		X	
<input type="checkbox"/> 52. Gierzwaluw			X	X	X	

Soort	Quené najaar 1909 - oktober 1910	Beerens/ Hogeboom 1946	Swart et al. tot 1 mei 1960	Groenveld & Brandjes voorjaar 1995	AVN/ Louwe Kooijmans najaar 1995 - maart 2003	Losse waarnemingen
<input type="checkbox"/> 53. Alpengierzwaluw						17 juni 1959
<input type="checkbox"/> 54. IJsvogel		X	X			
<input type="checkbox"/> 55. Groene Specht			X			
<input type="checkbox"/> 56. Grote Bonte Specht	X		X		X	
<input type="checkbox"/> 57. Kleine Bonte Specht			X			
<input type="checkbox"/> 58. Draaihals			X			
<input type="checkbox"/> 59. Veldleeuwerik			X			
<input type="checkbox"/> 60. Boerenzwaluw			X		X	
<input type="checkbox"/> 61. Huiswaluw			X		X	
<input type="checkbox"/> 62. Witte Kwikstaart	X		X		X	
<input type="checkbox"/> 63. Gele Kwikstaart			X			
<input type="checkbox"/> 64. Grote Gele Kwikstrt	X			X	X	
<input type="checkbox"/> 65. Heggenmus	X		X	X	X	
<input type="checkbox"/> 66. Nachtegaal						1905
<input type="checkbox"/> 67. Roodborst	X		X	X	X	
<input type="checkbox"/> 68. Gekraagde Roodstrt	X	X	X			
<input type="checkbox"/> 69. Zwarte Roodstaart				X		
<input type="checkbox"/> 70. Merel	X	X	X	X	X	
<input type="checkbox"/> 71. Kramsvogel	X		X		X	
<input type="checkbox"/> 72. Koperwiek	X	X	X		X	
<input type="checkbox"/> 73. Zanglijster	X	X	X	X	X	
<input type="checkbox"/> 74. Grote Lijster	X	X	X			
<input type="checkbox"/> 75. Beflijster			X			
<input type="checkbox"/> 76. Kleine Karekiet			X		X	
<input type="checkbox"/> 77. Spotvogel	X	X	X		X	
<input type="checkbox"/> 78. Tuinfluiter		X		X	X	
<input type="checkbox"/> 79. Braamsluiper			X		X	
<input type="checkbox"/> 80. Zwartkop	X		X		X	
<input type="checkbox"/> 81. Grasmus			X			
<input type="checkbox"/> 82. Fitis	X	X	X	X	X	
<input type="checkbox"/> 83. Tjiftjaf	X	X	X	X	X	
<input type="checkbox"/> 84. Fluiter			X			
<input type="checkbox"/> 85. Bladkoning					X	
<input type="checkbox"/> 86. Goudhaantje	X		X	X	X	
<input type="checkbox"/> 87. Vuurgoudhaantje			X		X	
<input type="checkbox"/> 88. Gr. Vliegenvanger	X	X	X		X	
<input type="checkbox"/> 89. Bonte Vliegenvanger		X	X		X	
<input type="checkbox"/> 90. Staartmees		X	X	X	X	
<input type="checkbox"/> 91. Kuifmees					X	
<input type="checkbox"/> 92. Glanskop			X			
<input type="checkbox"/> 93. Matkop			X			
<input type="checkbox"/> 94. Zwarte Mees	X		X		X	
<input type="checkbox"/> 95. Koolmees	X	X	X	X	X	
<input type="checkbox"/> 96. Pimpelmees	X	X	X	X	X	
<input type="checkbox"/> 97. Boomklever	X				X	
<input type="checkbox"/> 98. Boomkruiper	X		X	X	X	
<input type="checkbox"/> 99. Notenkraker			X			
<input type="checkbox"/> 100. Gaai	X	X	X	X	X	
<input type="checkbox"/> 101. Ekster			X	X	X	
<input type="checkbox"/> 102. Roek	X		X			
<input type="checkbox"/> 103. Zwarte Kraai		X	X	X	X	
<input type="checkbox"/> 104. Bonte Kraai	X		X			

Soort	Quené <i>najaar 1909 - oktober 1910</i>	Beerens/ Hogeboom <i>1946</i>	Swart et al. <i>tot 1 mei 1960</i>	Groenveld & Brandjes <i>voorjaar 1995</i>	AVN/ Louwe Kooijmans <i>najaar 1995 - maart 2003</i>	Losse waarnemingen
<input type="checkbox"/> 105. Raaf						10 febr. 1993
<input type="checkbox"/> 106. Kauw			X	X	X	
<input type="checkbox"/> 107. Wielewaal	X		X		X	
<input type="checkbox"/> 108. Spreeuw	X	X	X	X	X	
<input type="checkbox"/> 109. Huismus	X	X	X	X	X	
<input type="checkbox"/> 110. Ringmus	X		X			
<input type="checkbox"/> 111. Keep	X		X		X	
<input type="checkbox"/> 112. Vink	X	X	X	X	X	
<input type="checkbox"/> 113. Appelvink				X		
<input type="checkbox"/> 114. Kleine Barmisjs					X	
<input type="checkbox"/> 115. Sijs				X	X	
<input type="checkbox"/> 116. Groenling	X		X	X	X	
<input type="checkbox"/> 117. Putter			X		X	
<input type="checkbox"/> 118. Geelgors	X					
<input type="checkbox"/> 119. Rietgors			X			
<input type="checkbox"/> <i>Soepgans</i>					X	
<input type="checkbox"/> <i>Soepeend</i>					X	
<input type="checkbox"/> <i>Bankivahoen</i>					X	
<input type="checkbox"/> <i>Stadsduif</i>		X		X	X	
<input type="checkbox"/> <i>Grasparkiet</i>					X	
<input type="checkbox"/> <i>Alexanderparkiet</i>					X	
<input type="checkbox"/> <i>Valkparkiet</i>					X	
<input type="checkbox"/> <i>Halsbandparkiet</i>				X	X	
<input type="checkbox"/>						
<input type="checkbox"/>						
<input type="checkbox"/>						
<input type="checkbox"/>						
<input type="checkbox"/>						
<input type="checkbox"/>						
<input type="checkbox"/>						
<input type="checkbox"/>						

Soorten met slechts één waarneming in het Oosterpark, met de desbetreffende waarnemers:

- Wintertaling, Van Groen;
- Pijlstaart, Louwe Kooijmans;
- Toppereend, Swart;
- Grote Zaagbek, Louwe Kooijmans;
- Wulp, De Kruijff;
- Tureluur, De Kruijff;
- Watersnip, De Kruijff;
- Oeverloper, Swart;
- Pontische Meeuw, Louwe Kooijmans;
- Drieteenmeeuw, Van Groen;
- Grote Stern, Swart;
- Alpengierzwaluw, Voous;
- Groene Specht, Swart;
- Draaihals, Swart;
- Beflijster, Swart;
- Grasmus, De Kruijff;
- Notenkraker, Arentsen;
- Raaf, Van der Waal.

Literatuurlijst

- Anonymus. Reigers vluchten uit Oosterpark als KIT uitbreidt. Weekmedia, 17 oktober 1990.
- Ing. A. Adema, openbare werken/rayon Oost-Zuid. Het Oosterpark kreeg een grondige opknappbeurt. Werk in uitvoering 39 (2), april 1989.
- R.G. Bijlsma, F. Hustings & C.J. Camphuysen. Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2). GMB Uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht, 2001.
- A. Blok & T. Dybbro. De Blauwe Reiger. Kosmos, 1980.
- P.W. Brander. Broedvogelinventarisatie van enkele andere Amsterdamse parken en begraafplaatsen in 1946. Mededelingen van het centraal instituut voor floristisch en faunistisch onderzoek in groot Amsterdam, NNV, maart 1948.
- D. Constandse. Honderdtwintig jaar vogels en vogelaars in het Vondelpark. De Gierzwaluw, 36e jaargang (4) 1998.
- P. Dekker. Een stuk natuur in de stad. De wandelaar in weer en wind, nr. 1, januari 1952.
- J. Dersken. De roekenkolonie op de voormalige Oosterbegraafplaats te Amsterdam. De Levende Natuur 27, mei 1922.
- F. Dijs & M. Groen. De natuur terug. Zomer & Keunig - Samsom H.D. Tjeenk Willink 1990.
- J. Jansen van Galen. Langs een kanjerproject, over een dodenakker. Het Parool, 27 juli 2002.
- L.C. Jonker. Oosterpark. De Waarnemer, 1e jaargang (1) september 1939.
- M.A. Koekkoek. Een drama in 't Muiderbosch te Amsterdam. De Levende Natuur, 6e jaargang, 1901-1902.
- F. Koster. Natuurleven in en om Amsterdam. Scheltema & Holkema's boekhandel en uitgevers mij. n.v., Amsterdam, 1939.
- C.M.L. Kouw. Waarnemingen omtrent roeken en bonte kraaien in 't Muiderbosch te Amsterdam. De natuur in!, 2e jaargang, 1897.
- E. Kurpershoek & M. Ligtelijn, De parken van Amsterdam. Uitgeverij Bas Lubberhuizen, 2001.
- M. Melchers & R. Daalder (red). Sijsjes en Drijfsijsjes. De vogels van Amsterdam. Haarlem, Schuyt & Co, 1996.
- F. Quené. Het mooiste vogeloord in Amsterdam bedreigd. De Levende Natuur, 1910.
- P.L. Steenhuizen. Het hazelzakje of Dodaars *Podiceps R. Ruficollis* (Pall) broedende waargenomen op den vijver in het Oosterpark te Amsterdam, in de lente en den zomer van 1934. Ardea XXIII, 1934.
- SOVON. Atlas van de Nederlandse vogels, 1987.
- R.M. Teixeira (red). Atlas van de Nederlandse broedvogels. Natuurmonumenten, 's-Graveland, 1979.
- Dr. Jac.P. Thijssse. Het Vogeljaar. 1903. Uitgeverij A.G. Schoonderbeek, Laren, 6e druk 1969.
- R. Tolman. Natuurruimten in een grote stad. Plant en dier in en om Amsterdam, Busse n.v., Rotterdam, 1950.
- Vogelwerkgroep Avifauna West-Nederland. Randstad en broedvogels. Tilburg, 1981.
- M.E. Wielink. Herfst in het stadspark. Natura, 46e jaargang (10) november 1949.

Overige bronnen

- F. van Groen. Soortenlijst Oosterpark 1990. Ongepubliceerd in archief VWGA.
- A. Groenveld & J. Brandjes. Waargenomen vogelsoorten in het Oosterpark voorjaar 1995. Ongepubliceerd.
- J.H. Hogeboom. Dagboek 1946. In archief VWGA.
- J. Louwe Kooijmans. Vogeldagboeken. Ongepubliceerd.
- J. Louwe Kooijmans. Inventarisatie Oosterpark 1996-2000. Ongepubliceerd.
- A.N. Swart. Lijst van vogelsoorten waargenomen in en boven het Oosterpark bijgewerkt tot 1 mei 1960. Ongepubliceerd in archief VWGA.
- A.N. Swart. Dagboek IV 10 mei 1958 tot 15 augustus 1960. In archief VWGA.
- Dr. R.J.J. Vlek. Blauwe reigerkolonies in Amsterdam 1910-1994. Ongepubliceerd manuscript in archief VWGA.
- Dr. R.J.J. Vlek. Voorontwerp van een avifauna van Amsterdam. Ongepubliceerd manuscript, 1990-1991, bijgewerkt 14 januari 1995, in archief VWGA.
- W. van der Weijden. Inventarisatie Oosterpark. In archief VWGA.
- Waarnemingen van het Amsterdams VogelNet (AVN).